

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Danmarks Riges Grundlovs § 75 foreskriver:

»Stk. 1. Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse.

Stk. 2. Den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.«

Folketingsflertal og regeringer har forsynet sig stærkt mod denne grundlovsbestemmelse, især i perioden siden sommeren 1974.

Kravene i grundlovens § 75 opfyldes bedst ved tilvejebringelse af et sundt økonomisk grundklima for arbejdslivet i Danmark, så enhver, der ønsker at sætte noget ind på det, også i løbet af få dage kan skaffe sig et stykke arbejde. Fremskridtspartiet har gang på gang i enkeltheder redegjort for, hvordan det kan ske. For eksempel i dagsordensforslag den 31. maj 1976 (se Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 10696), i Fremskridt 1976-10 side 14, 1976-12 side 3 og 1977-3 side 10-11. Det skete også ved den i august 1976 fremlagte syv punkt Z-plan (Fremskridt 1976-15 side 6-7), ved den i beslutningsforslag nr. B 61 af 22. august 1977 om afskaffelse af arbejdsløsheden og tilbagebetaling af udlandsgælden (se Folketingstidende 1976-77, 2. samling, forhandlingerne sp. 5902 og 5917 samt tillæg A sp. 5361) indholdte beskæftigelsesplan og ved partiets 1028 ændringsforslag til 1978-finansloven. Den eneste ideelle løsning på arbejdsløshedsproblemet er at lempe de offentlige omkostninger og de offentlige restriktioners tryk på erhvervsvirksomhederne i tilstrækkelig grad til, at de bliver så konkurrencedygtige, at de kan beskæftige alle, der melder sig på arbejdsmarkedet.

Så længe folketingsflertallet imidlertid mangler mod og handlekraft til at afskaffe arbejdsløsheden, er det vigtigt at nygennemtænke de fra 1960ernes begrænsede forestillingsverden stammende lovbestemmelser om arbejdsløshedsdagpenge og arbejds-

formidling. De seneste års hårde anskuelserundervisning har nok overbevist næsten alle om, at gældende love er behæftet med meget alvorlige grundlæggende fejl og mangler. Det kan derfor ikke nytte noget at stille absolutte idealkrav til en nyordning. Kriteriet for stillingtagen er, om nye grundlæggende principper på området må antages at kunne udformes sådan, at resultatet bliver mindre dårligt end det gældende.

Nærværende lovforslag udtrykker en mulig nytænkning. Udgangspunktet er, at det værste ved arbejdsløsheden – både for den enkelte og for samfundsøkonomien – er lediggangen. Danmarks situation er så alvorlig, at vi har hårdt brug for, at hver eneste hånd bruges til positiv indsats på fornuftig vis. Ved at lade folk gå arbejdsløse i måned efter måned nedbrydes de pågældende psykisk, og deres arbejdsevne ødelægges ved lang tids fravær fra arbejdsdagens rutine og benyttelse, udvikling og ajourholdelse af faglige kvalifikationer. Det menneskeligt og samfundsøkonomisk mest urimelige i den nuværende ordning er, at loven tvinger de henimod 200.000 arbejdsløshedsdagpengemodtagere til ikke at måtte foretage sig noget. Vejen ud af Danmarks problemer er tværtimod, at der bliver bestilt meget mere til fordel for landet. Derfor er det åbenbart, at samfundet ikke har råd til at undvære disse menneskers arbejdskraft. Krumtappen i ny arbejdsløshedslovgivning må derfor givetvis være, at de, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, også udfører nyttigt arbejde. Jo mere, des bedre for os alle sammen.

Forslagsstillerne er helt på det rene med, at de bryder hårdt og brutalt med vanetænknerne i gammel-partierne, blandt embedsmænd og i organisationerne. Men disse vanetænkere har haft mere end rigelig tid til at afsløre deres evneløshed over for problemerne. Kendsgernerne har dømt dem i en sådan grad, at tiden nu er inde til at prøve noget helt nyt.

Selv om folkeretten endnu er så primitivt udviklet på menneskerettighedsområdet, at den mest af alt har karakter af uforpligtende, hul festtalebravalderyk, er det dog ikke helt uden interesse, at den